

Forfatter: Brandes, Georg

Titel: Udrag fra Hovedstrømninger. Emigrantlitteraturen (1872)

Citation: Brandes, Georg: "Samlede Skrifter", i Brandes, Georg: *Samlede Skrifter*, 1899-1910, s. 49. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-brandes04-shoot-idm139992360107488/facsimile.pdf> (tilgået 12. maj 2024)

Anvendt udgave: Samlede Skrifter

intetgørelseslyst: «Jeg antager,» hedder det videre til Celuta, «at René's Hjerter nu ligger aabent for dig. Ser du den forunderlige Verden, som det indeholder? Der udgaar fra dette Hjerter Flammer, som mangler Næring og som kunde fortære Skabningen uden at mættes. Ja fortære dig selv.»

Og i samme Aandedræt er han atter religiøs, atter ydmyg, atter skælvende for Guds Vrede. Han hører den Almægtige raabe til sig i Ensomheden som til Kain: «René, René! hvad har du gjort af din Søster?» Den eneste Uret, han bebrejder sig mod Celuta, er den, overhovedet at have knyttet hendes Skæbne til sin. Den dybeste Sorg, dette Forhold har voldt ham, er den, at Celuta har gjort ham til Fader, thi med en Art Rædsel har han set, at hans Liv saaledes forlænges ud over dets Grænse. Han opfordrer hende til at brænde alle hans Papirer, brænde Hytten, han har bygget, og hvori de har boet, og vende hjem til hendes Broder. Han ønsker ikke at efterlade noget Spor paa Jorden af sin Tilværelse. Helst vilde han øjensynligt befale Celuta, at hun selv, som de indiske Enker, skulde brænde med paa Baalet. Den Nidkærlighed, der besjæler ham, er af samme Art som den, der i Middelalderen bragte saa mangen Ridder til at dræbe sin Yndlingshest. («Den Hest, som mig har baaret, skal Ingen sidde paa») Han slutter sin Afskedsepistel til sin Hustru med et typisk Farvel:

«Hvis jeg, Celuta, nu maa dø, da kan du efter min Død formæle dig med en roligere Aand end min. Men tro dog ikke nogensinde ustraffet at kunne modtage en anden Mands Kærtegn; tro ikke at svage Omfavnelser i din Erindring kan udslette René's. Jeg har trykket dig til mit Hjerter midt i Ørkenen, under Uvejrets Storme, den Gang, da jeg bar dig over paa den anden Side af Strømmen og da jeg tænkte paa at dræbe dig med et Dolkestød for at fæstne Lykken i din Barm og straffe mig for at have skænket dig denne Lykke. — Det er dig, du højeste Væsen, du Kilde til Kærlighed og Skønhed, det er dig alene, som har skabt mig saaledes som jeg er, og ene dig, som kan forstaa mig! O hvorfor har jeg ikke styrtet mig ned i Vandfaldene, midt ned i deres skummende Vande! jeg vilde da være vendt tilbage til Naturens Skød med hele min Energi.»

«Ja, Celuta, hvis du mister mig, saa vil du vedblive at være Enke. Hvem kunde omgive dig med den Flamme, jeg bærer i mig, selv naar jeg ikke elsker? De ensomme Steder, som jeg